herpy

FROSKER

Gray Treefrog

Dryophytes versicolor

Dryophytes versicolor er en liten, kompakt løvfrosk på 3-5 cm fra det østlige Nord-Amerika, som skifter farge mellom grått, grønt og brunt etter underlag, temperatur og fuktighet. Den er nattaktiv, hardfør og et godt valg for nybegynnere, og hannens trille hører til forkveldens mest kjente lyder i skogkanten.

Familie: Hylidae Tidligere navn: *Hyla versicolor* **Mild hudgift**

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**3-5 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**5-10 år**
Aktiv	**Om natten**
Levevis	**Trelevende**
Biotop	**Våtmark og temperert skog og eng**
Hudgift	**Mild** Vask hendene etter kontakt, og hold fingrene unna øyne og munn
Vanskelighetsgrad	**Nybegynner**

STELL

Min. terrarium	**60 × 30 × 45 cm** L × B × H for 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**20-26 °C**
Temperatur, natt	**18-22 °C**
Luftfuktighet	**50-80 %**
Vann	**Vannskål**
UVB	**Valgfritt** Ferguson-sone 1
Kosthold	**Insekter**
Holdes	**Alene, parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Utvikling	**Rumpetroll i vann**
Egglegging	**I vann**
Kjønnsmoden	**12-24 mnd.**
Egg per legging	**1 000-2 000**
Eggleggінger per år	**1**
Klekking	**3-7 dager**
Larvetid	**42-65 dager** fra klekking til metamorfose
Larvefôr	**Alger/planter**
Yngelpleie	**Ingen**

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Dryophytes versicolor er en liten trefrosk med kort, kraftig kropp og ru, vorteaktig hud som er mer ujevn enn hos de fleste frosker. Voksne dyr måler oftest 3-5 cm fra snute til kloakk, og den største målte hunnen er 6 cm. Hunnene blir litt større enn hannene, og hannen har en mørk strupe, mens hunnens er lysere. De store hefteskivene på tærne gjør at frosken klatrer lett på bark, glass og andre glatte flater.

Fargen varierer med underlag, årstid, temperatur og fuktighet. Oftest er ryggen grå med mørke flekker, men frosken kan skifte fra nesten svart til nesten hvit og også bli grønn eller brun. Skiftet skjer sakte, ikke i løpet av få sekunder. Unger og dyr i yngletiden er ofte grønne. Under øyet sitter det normalt en lys flekk, og bena har mørke tverrbånd. Innsiden av lårene og lysken er sterkt gule til oransje med svarte flekker, og de fargene blinker frem når frosken hopper. Døde dyr og dyr i uvante omgivelser er overveiende grå.

D. versicolor het tidligere *Hyla versicolor*, og det navnet brukes fortsatt i eldre litteratur og i handelen. Artsnavnet versicolor er latin og betyr av skiftende farge. Arten er tetraploid, altså med 48 kromosomer mot 24 hos den nesten identiske *D. chrysoscelis*. De to artene kan ikke skilles på utseendet, bare på hannens kall og til dels på utbredelsen. Ved krysninger dør mange av larvene tidlig, og de få som blir voksne, har nedsatt fruktbarhet. Stellet er det samme for begge.

Hudgift: Som de fleste amfibier skiller arten ut en svak, irriterende sekret fra huden. Det er ikke farlig, men kan gi irritasjon i slimhinner som øyne, lepper og nese, og i åpne sår. Det er ikke dokumentert noen forskjell på ville og oppdrettede dyr. Vask hendene etter kontakt, og ikke ta på ansiktet.

I fangenskap blir frosken 5-10 år, enkelte opptil 15 år.

Frosken er sart og lett å skremme og er et dyr man betrakter fremfor å ta på.

Utbredelse og leveområde

Dryophytes versicolor lever i den østlige halvdelen av Nord-Amerika. I USA går utbredelsen fra Maine og New England mot vest til sentrale Texas og Oklahoma. De to artene under ett når mot sør til nordlige Florida, men i sør er det mest den nesten identiske *D. chrysoscelis* som finnes. I Canada finnes arten fra det sørlige Ontario og Québec til Manitoba, og en isolert bestand lever i New Brunswick.

D. chrysoscelis deler store deler av området. Generelt ligger *D. versicolor* mest mot nord og nordøst, mens den andre arten er hyppigst mot sør, men grensen er uskarp, og begge artene yngler noen steder i de samme dammene, for eksempel i Wisconsin og nordlige Michigan. Kartet viser landene der *D. versicolor* selv hører hjemme.

> **Naturlig utbredelse:** USA og Canada.

LEVEOMRÅDE

Dryophytes versicolor lever i skog og skogkanter nær vann: løv- og blandingsskog, gamle jorder, skogkledde forsteder og trebevokste områder ved gårder nær både midlertidige og permanente dammer, myrer og innsjøer. Den finnes i alle høyder og er sterkt knyttet til trær, der den om dagen hviler på greiner og blader, ofte åpent og til og med i direkte sol, og stoler på kamuflasjen sin. Den ses også på husvegger og ved lamper, der den tar insektene som samles der.

Om vinteren overvintrer frosken på land under nedfalne trestammer, røtter og løvlag eller i hule trær. Arten tåler at kroppsvæskene fryser: glyserol i blodet senker frysepunktet, og i de hardeste kuldeperiodene blir opptil 80 % av kroppen til is, til det blir mildere. Den tåler ned til omkring -8 °C.

Hannene begynner å kalle fra slutten av april eller mai, når kveldsluften er over cirka 15 °C, og yngletiden varer noen uker, noen steder inn i juni eller juli. De varme, skyete kveldene gir det kraftigste koret. Arten yngler helst i fiskefrie skogsdammer.

Stell

TERRARIET

Et par *D. versicolor* kan holdes i et terrarium på 60 × 30 × 45 cm. En enkelt frosk klarer seg i et mindre terrarium på omkring 30 × 30 × 45 cm, og for hver ekstra frosk bør gulvet utvides litt. Høyden betyr mer enn gulvet, fordi arten er trebeboer. Et glassterrarium er godt egnet, fordi det slipper varmen ut og ikke gjør terrariet for varmt. Lokket må slutte tett, siden frosken er en dyktig klatrer, og et terrarium med frontdør er lettere å stelle enn ett med lokk på toppen.

Innred med greiner i ulik tykkelse og vinkel, korkbark, bambusrør og planter som henger ut over sitteplassene. Frosken sover om dagen under et blad eller i en sprekk, så det må være dekning både øverst og nederst. Bunnen kan være kokosfiber eller en annen trygg jordblanding, og fuktig kjøkkenpapir er enklest i et karanteneterrarium. Unngå akvariegrus, små barkbiter og sand som frosken kan svelge når den snapper etter mat. Det hjelper å dekke tre sider av terrariet med en mørk bakgrunn, slik at dyrene føler seg trygge.

Utenom yngletiden lever arten ganske enslig. Dyr av samme størrelse kan holdes sammen i et romslig terrarium, men de er opportunistiske og kan spise mindre artsfrender, så sorter etter størrelse. Hold arten som eneste art i terrariet.

TEMPERATUR

Hold terrariet på 20-26 °C om dagen og et par grader kjøligere om natten, omtrent 18-22 °C. Arten er tolerant og kan en kort tid klare alt fra omtrent 10 °C til 32 °C uten skade, men det er ikke noe å sikte mot. Er rommet kjølig, kan en svak lampe over den ene siden gi et varmere hjørne, slik at frosken selv kan velge. En varmematte på siden av glasset med termostat er et annet alternativ, som også gir en liten temperaturgradient. Temperaturen må ikke komme over 27 °C over lengre tid, for arten er ikke tropisk, og små terrarier overopphetes lett. Ha et termometer øverst.

I naturen overvintrer arten, men en egentlig vinterhvile er ikke nødvendig i terrariet og er derfor ikke oppgitt i boksen. En kjølig periode kan stimulere til yngling, men detaljer om temperatur og varighet er ikke dokumentert for arten.

Les mer: Varme og temperatur

LUFTFUKTIGHET OG DUSJING

Arten er ikke tropisk og trenger ikke høy luftfuktighet. Sikt mot 50-80 %, og dusj terrariet noen ganger i uken eller daglig hvis luften i rommet er veldig tørr. Luftfuktigheten kan gjerne stige etter sprøyting og falle igjen, så det er et svingende nivå over døgnet heller enn en konstant høy verdi. Levende planter og en lett fuktig bunn hjelper til med å holde fuktigheten oppe.

God ventilasjon er viktigere enn høy fukt, og bunnen skal ikke stå våt. Sprøyt med avklort springvann eller kildevann. Regn er i naturen med på å sette hannenes kall i gang, så en kunstig regntid om våren kan virke på samme måte.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

VANN OG VANNKVALITET

D. versicolor bør ha en vannskål som frosken kan sitte i, og den brukes ofte om natten. Skålen trenger ikke være stor, men frosken må kunne dekke seg helt, og kanten må være lett å komme opp over. Skift vannet hver dag eller når det er skittent, og skrubb skålen jevnlig.

Bruk avklort springvann, behandlet med et middel mot klor, kloramin og tungmetaller, eller kildevann. Destillert vann egner seg ikke, fordi det kan forstyrre froskens vannbalanse. Bruk aldri såpe eller rengjøringsmidler, for amfibier tar opp stoffer gjennom huden. Er det yngel på vei, krever det et eget kar (se Avl).

LYS OG UVB

Frosken må ha en fast døgnrytme, for eksempel 12 timer lys og 12 timer mørke, med nok lys til at plantene trives. Lysstoffrør eller LED holder varmen nede. I naturen sover frosken ofte åpent og i sol, så en svak UVB-kilde (Ferguson-sone 1) med rikelig skygge er et gunstig tilskudd, særlig i et beplantet terrarium, men arten klarer seg også uten. Skift røret etter produsentens anvisning. Glass og plast blokkerer UVB, så et vindu gir bare lys og varme og ikke UVB.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Dryophytes versicolor er insektetere og har stor appetitt. Den tar sirisser, fluer, møll, voksmøllarver, små silkeormer og meitemark, og sirisser kan utgjøre hoveddelen av maten. Mel- og voksmøllarver brukes til variasjon. Små dyr får bananfluer og svært små sirisser. Et fôrdyr som er på størrelse med froskens hode eller litt mindre, er normalt riktig.

Unge dyr fôres opptil daglig. Voksne får tre til seks sirisser annenhver eller hver tredje dag, avhengig av størrelsen på frosken og fôrdyrene. Arten kan bli feit hvis den fôres for mye, så reduser hvis frosken blir rund. Gi helst maten rett før lyset slukkes. Fôr insektene godt opp før de gis til frosken, og dryss dem med kalk og vitaminer. Til voksne dyr er det nok å dryss annenhver gang, til unge hver gang.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

D. versicolor er nattaktiv og kommer for alvor i gang når lyset slukkes. Om dagen sitter den stille på en gren eller et blad, og den bruker hele terrariet om natten. Den er en aktiv jeger som hopper fra gren til gren, og hefteskivene lar den klatre på loddrett glass. Hannene er territoriale i yngletiden og forsvarer kalleplassen sin med lange kall.

Hannenes trille er kraftig, særlig om våren, og kan høres langt unna, så sett terrariet der lyden ikke sjenerer. Frosken er lett å skremme og bør bare håndteres når det er nødvendig, og bare av voksne. Bruk rene, våte hender uten såpe eller krem, eller fuktige, pudderfrie hansker, eller flytt frosken med et glass. Vask hendene etterpå.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Hannene avslører seg ved å kalle og har en mørk strupe, mens hunnene er litt større og har en lysere strupe. Hannene blir kjønnsmodne etter 1-2 år, hunnene normalt etter cirka 2 år, så boksen viser 12-24 måneder. Unger kan ikke kjønnsbestemmes, så kjøp en liten gruppe hvis du vil ha begge kjønn, og velg oppdrettede dyr hvis du kan finne dem. Viltfangede dyr bærer ofte parasitter, og det å fange arten i naturen er underlagt lokale regler.

Les mer: Kjøp av dyr: oppdrett, viltfangst og transport

PARRING

I naturen yngler arten fra slutten av april til juni eller juli, når kveldsluften er over cirka 15 °C, og hunnen velger den hannen som har de lengste og hyppigste kallene. Hannen skifter til et lengre, mer insisterende paringskall når en hunn nærmer seg. Paringssystemet er polygynt: en hann kan pare seg med flere hunner. Noen hanner, ofte i sin første yngletid, kaller ikke for å spare krefter, men holder seg tett ved en kallende hann. I terrariet er det ikke dokumentert hva som utløser yngling; en kjølig periode etterfulgt av dusjing og varmere vær er et rimelig forsøk. Hunnen kommer bare til vannet for å legge egg. Hannen omklamrer henne, og eggene befruktes utenfor kroppen.

EGG OG RUMPETROLL

Hunnen legger eggene i vann i flate, løse pakker på 10-40 egg som henger fast i planter ved overflaten. Til sammen legger en hunn 1.000-2.000 egg, og hun legger bare én gang i året. Det er ingen yngelpleie, og hunnen har ingen rolle etter leggingen.

Flytt eggene eller rumpetrollene til et eget kar med rent vann uten fisk, der fôr og vannkvalitet er lette å styre. Rumpetrollene lever av alger og nedbrutt plantemateriale og filtrerer føde fra vannet eller skraper den fra overflater. Spesifikke fôringsråd for terrariehold er ikke dokumentert for arten, så plantebasert fôr med alger er et rimelig utgangspunkt. Skift vannet ofte, og fordel dem på flere kar hvis de blir mange.

Les mer: Oppdrett av rumpetroll

METAMORFOSE

Eggene klekkes etter 3-7 dager, avhengig av vanntemperaturen. Rumpetrollene forvandles 42-65 dager etter klekkingen. Utviklingen går raskere i varmt vann og med rikelig fôr.

Når forbena kommer frem, må rumpetrollet lett kunne komme opp av vannet. Senk vannstanden, og legg i skrå steiner, kork eller flytende planter, slik at det kan klatre opp og ikke drukner. De nyforvandlede ungfroskene er nesten alltid grønne i et par dager før de skifter til grått.

OPPDRETT AV UNGER

De nyforvandlede ungene er omkring 15 mm og skal ha bananfluer og bittesmå sirisser, dryssede med kalk, hver dag. Hold dem i et fuktig oppdrettsterrarium med planter og en lav vannskål. Noen ungfrosker forblir lysegrønne til de er voksne. Sorter ungene etter størrelse, og gi større fôr etter hvert som de vokser. Arten blir fullvoksen i løpet av ett til to år, og veksten avhenger av fôr og klima.

Helse og vanlige feil

D. versicolor er hardfør, men disse problemene går igjen:

- Viltfangede dyr: de kan bære parasitter og sykdommer og være vanskelige å akklimatisere. Velg oppdrettede dyr, eller sett viltfangede i karantene.
- Overvekt: arten har stor appetitt og blir lett feit hvis den fôres for mye og for ofte.
- Hudinfeksjoner: rødlige misfargninger eller hvite, vattaktige områder, særlig på buken og under bakbena, skyldes ofte bakterier eller sopp i en skade.
- Mangelsykdommer: unge dyr i rask vekst kan få skjelettproblemer ved mangel på kalk og vitaminer, så dryss fôret etter anvisningen.

- Sløvhet, matvegring eller oppblåsthet kan skyldes stress, for lav eller for høy temperatur eller dårlig vannkvalitet.

En sunn frosk har en kompakt, muskuløs kropp og klar hud og sitter oppe i terrariet om dagen. Isoler syke dyr, og søk en dyrlege med kunnskap om amfibier. Sett aldri frosker eller rumpetroll ut i naturen, da de kan overføre sykdommer til stedegne amfibier.

Les mer: Karantene og hygiene

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.